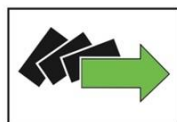

ZAPOTRZEBOWANIE NA KWALIFIKACJE I KOMPETENCJE ZAWODOWE NA MAZOWIECKIM RYNKU PRACY

Powiat białobrzeski

**Badanie realizowane
na zlecenie:**

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
w WARSZAWIE

Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie

ul. Młynarska 16
01-205 Warszawa

**Wykonawca
badania:**

44-206 Rybnik
ul. Kowalczyka 17
tel. 32 422 17 07
biuro@biostat.com.pl

Autorzy raportu:

Bartosz Olcha – kierownik projektu
dr Małgorzata Zofia Płaszczyca – członek zespołu badawczego
dr Marian Płaszczyca – członek zespołu badawczego
dr Ewa Tkocz-Piszczek – członek zespołu badawczego
Jakub Galeja – członek zespołu badawczego
Rafał Piszczek – członek zespołu badawczego
Barbara Gorzawska – członek zespołu badawczego
Jeremiasz Pilarz – członek zespołu badawczego

Termin realizacji:

wrzesień – grudzień 2017 r.

Informacje nt. badania

Podstawowym celem zrealizowanego badania była charakterystyka popytu na pracę na poziomie powiatów i województwa mazowieckiego z wyodrębnieniem różnych źródeł danych, zestawienie informacji pochodzących z tych źródeł, wskazanie na różnice i podobieństwa między nimi, interpretacja różnic.

W toku realizacji badania poszukiwano odpowiedzi na pięć głównych pytań sformułowanych na etapie konceptualizacji projektu:

1. Na jakie zawody jest popyt w poszczególnych powiatach i województwie?
2. Na jakie kwalifikacje zawodowe jest popyt w poszczególnych powiatach i województwie?
3. Na jakie kompetencje jest popyt w poszczególnych powiatach i województwie?
4. W jakich branżach jest największy a w jakich najmniejszy popyt na pracę w poszczególnych powiatach i województwie?
5. Jakie jest zróżnicowanie w zakresie popytu na pracę pomiędzy powiatami?

W niniejszym opracowaniu znajdują się wyniki analizy ogłoszeń o wolnych miejscach. Ogłoszenia pozyskane zostały z publikatorów zewnętrznych (strony internetowe, tytuły prasowe) oraz pozyskane bezpośrednio z zasobów Powiatowego Urzędu Pracy. Analiza objęła ogłoszenia opublikowane w okresie: 1.09.2017 r. – 31.10.2017 r.

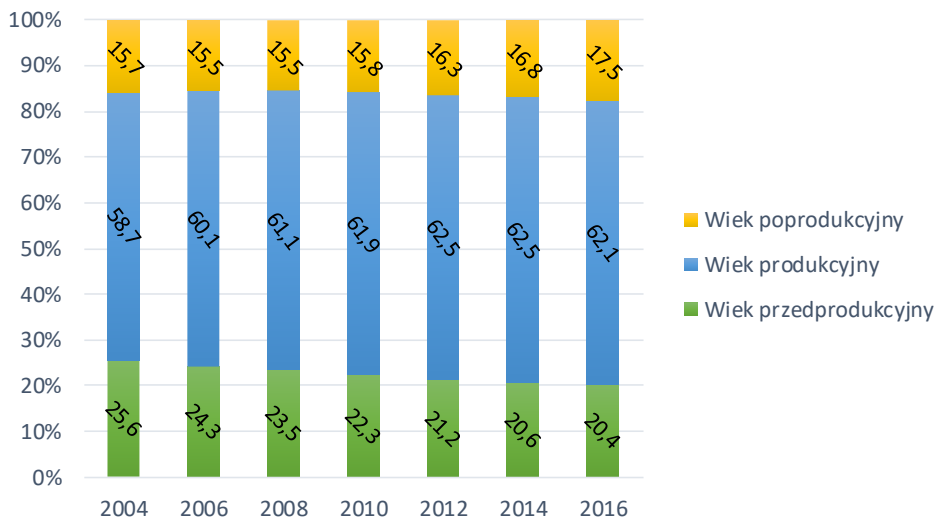
Nad prawidłowością wykonania projektu czuwał jego Zleceniodawca – Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie. Badanie wykonane zostało przez firmę BIOSTAT. Niniejsze opracowanie stanowi podsumowanie i zestawienie najważniejszych wyników uzyskanych w toku analizy powiatowej.

Charakterystyka powiatu

Powiat białobrzeski rozciąga się na powierzchni ok. 639 km², a w jego skład wchodzi łącznie sześć gmin (cztery wiejskie, dwie wiejsko-miejskie, odpowiednio: Promna (gmina wiejska), Radzanów (gmina wiejska), Stara Błotnica (gmina wiejska), Stromiec (gmina wiejska), Białobrzegi (gmina miejsko-wiejska), Wyśmierzyce (gmina miejsko-wiejska)).¹

Powiat jest zamieszkiwany przez 33523 mieszkańców, z czego 16953 stanowią mężczyźni a 16570 kobiety. Jest to obszar o małej gęstości zaludnienia (52 osób/km²). Populacja mieszkańców powiatu od roku 2004 do roku 2016 utrzymuje się na stałym poziomie. Jednocześnie powiat cechuje ujemny przyrost naturalny kształtujący się na poziomie -2.

Rysunek 1. Procentowy skład ludności powiatu białobrzeskiego (2016)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

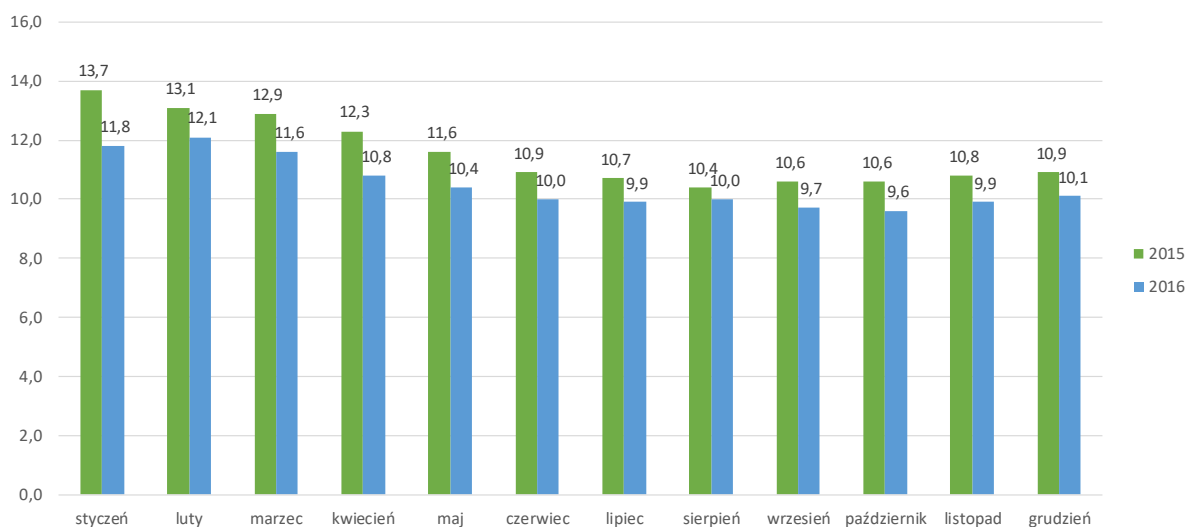
Dane wskazują ponadto, że ponad 62% mieszkańców powiatu jest w wieku produkcyjnym, 20% w wieku przedprodukcyjnym, a 18% w wieku poprodukcyjnym. Większość populacji powiatu stanowią zatem osoby aktywne na rynku pracy. W zakresie migracji ludności, w roku 2016 zarejestrowano 329 zameldowań w ramach ruchu wewnętrznego oraz 369 wymeldowań. W wyniku tych ruchów, saldo migracji wewnętrznych wynosi dla powiatu białobrzeskiego -40². Saldo migracji zagranicznych w 2016 roku w powiecie białobrzeskim wyniosło natomiast 1.³

¹ Bank Danych Lokalnych GUS, 2016 r.

² Tamże

³ Tamże

Rysunek 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie białobrzeskim

Jak wynika z analizy rynku pracy na 1000 mieszkańców pracuje 111 osób. Jest to wskaźnik znacznie mniejszy od danych dla województwa mazowieckiego oraz danych krajowych. Wśród osób pracujących 50% stanowią kobiety, zaś 50% mężczyźni. Powiat białobrzeski charakteryzuje się wyższą stopą bezrobocia w porównaniu do danych dla województwa mazowieckiego. Przeciętne wynagrodzenie brutto wynosi 3461,85 zł⁴.

⁴ Bank Danych Lokalnych GUS, 2016

Struktura ofert pracy objętych analizą

Pierwszym etapem analizy zgromadzonych ogłoszeń o wolnych miejscach pracy była charakterystyka branżowa podmiotów, które w badanym okresie poszukiwały pracowników. Ogółem analizą objęto 227 ogłoszeń (150 ogłoszeń z publikatorów i 77 ogłoszeń z PUP). 69,2% zgromadzonych ogłoszeń pochodziło bezpośrednio od pracodawców, źródłem 10,6% ofert były agencje zatrudnienia. W przypadku pozostałych ofert nie udało się zidentyfikować podmiotu. Szczegółowe dane uwzględniające podział na źródło ogłoszenia przedstawione zostały w poniższej tabeli. Z zestawienia wynika, że w okresie objętym badaniem największym potencjałem zatrudnieniowym w powiecie białobrzeskim charakteryzowały się branże: Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca; Sekcja F – Budownictwo; Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe.

Analiza struktury ogłoszeń o wolnych miejscach pracy w podziale uwzględniającym źródło pochodzenia oferty wykazała ponadto, że pracowników za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy poszukiwały przede wszystkim podmioty związane z handlem i naprawą pojazdów, przetwórstwem przemysłowym oraz budownictwem. Wśród ogłoszeń internetowych/prasowych największe odsetki pochodziły od podmiotów działających w obszarach usług administrowania i działalności wspierającej, handlu i naprawy pojazdów oraz budownictwa.

Tabela 1. Struktura ofert objętych analizą

Sekcja PKD	Struktura ofert z PUP [%; N=77]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=126]	Ogółem [%; N=203]
Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	31,2%	23,0%	26,1%
Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	3,9%	29,4%	19,7%
Sekcja F – Budownictwo	11,7%	9,5%	10,3%
Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe	14,3%	7,1%	9,9%
Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3,9%	6,3%	5,4%
Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	7,8%	4,0%	5,4%
Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa	3,9%	5,6%	4,9%

Sekcja PKD	Struktura ofert z PUP [%; N=77]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=126]	Ogółem [%; N=203]
Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	9,1%	0,8%	3,9%
Sekcja S – Pozostała działalność usługowa	2,6%	4,0%	3,4%
Sekcja P – Edukacja	0,0%	4,8%	3,0%
Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	3,9%	0,8%	2,0%
Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1,3%	2,4%	2,0%
Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2,6%	1,6%	2,0%
Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2,6%	0,0%	1,0%
Sekcja D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1,3%	0,0%	0,5%
Sekcja J – Informacja i komunikacja	0,0%	0,8%	0,5%

Zapotrzebowanie na zawody

Na potrzeby niniejszego opracowania zawody wymienione w ogłoszeniach o wolnych miejscach pracy zagregowane zostały do wielkich grup zawodów. W powiecie białobrzeskim najwięcej ogłoszeń dotyczyło poszukiwania pracowników usług i sprzedawców; robotników przemysłowych i rzemieślników; pracowników wykonujących prace proste; pracowników biurowych.

Analiza struktury ogłoszeń w podziale źródłowym wykazała również, że za pośrednictwem powiatowego urzędu pracy poszukiwani byli przede wszystkim pracownicy usług i sprzedawcy oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy. Ogłoszenia pochodzące z publikatorów najczęściej zawierały oferty pracy dla pracowników usług i sprzedawców oraz techników i innego średniego personelu.

Tabela 2. Zapotrzebowanie na zawody

Nazwa grupy wielkiej	Struktura ofert z PUP [%; N=77]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=150]	Ogółem [%; N=227]
Pracownicy usług i sprzedawcy	19,5%	25,3%	23,3%
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	19,5%	14,0%	15,9%
Pracownicy wykonujący prace proste	16,9%	12,0%	13,7%
Pracownicy biurowi	15,6%	10,0%	11,9%
Technicy i inny średni personel	5,2%	14,7%	11,5%
Specjaliści	5,2%	11,3%	9,3%
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	9,1%	8,7%	8,8%
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	9,1%	1,3%	4,0%
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,0%	2,7%	1,8%

Zapotrzebowanie na kwalifikacje

Ogłoszenia w wolnych miejscach pracy zanalizowano także pod kątem ich zawartości. Informacja o doświadczeniu zawodowym pojawiła się w przypadku 31,3% ogłoszeń (28,7% ogłoszeń z publikatorów i 36,4% ogłoszeń z PUP). Z tej puli 70,4% ofert pracy zawierało wymóg doświadczenia na podobnym stanowisku. Konieczność posiadania doświadczenia branżowego została wyartykułowana w treści 22,5% ogłoszeń. Dodatkowo zauważyć należy, że w przypadku 7,0% ogłoszeń pracodawcy jasno określili, że jakiegokolwiek doświadczenie (branżowe lub na podobnym stanowisku) nie jest wymagane. Pracodawcy poszukujący pracowników za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w porównaniu do pozostałych przywiązują nieco mniejsze znaczenie do doświadczenia na podobnym stanowisku i nieco większe do doświadczenia w branży.

Tabela 3. Wymagane doświadczenie

Wymagane doświadczenie	Struktura ofert z PUP [%; N=28]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=43]	Ogółem [%; N=71]
Doświadczenie na podobnym stanowisku	60,7%	76,7%	70,4%
Doświadczenie w branży	35,7%	14,0%	22,5%
Nie wymagane	3,6%	9,3%	7,0%

Informacja o wymaganym stażu pracy pojawiła się w przypadku 15,4% ogłoszeń (10,0% ogłoszeń z publikatorów i 26,0% ogłoszeń z PUP). Spośród ogłoszeń, w których wspomniany został staż pracy, wszystkie oferty zawierały zapis o konieczności posiadania stażu pracy. Nie zidentyfikowano ofert, których autor ogłoszenia zawarł w ich treści zapis potwierdzający, że staż pracy nie jest wymagany. Średni wymagany staż pracy wyniósł 1,8 lat.

Tabela 4. Wymagany staż pracy

Wymagany staż pracy	Odsetek ofert [% N=22]
Do 1 roku	45,5%
Powyżej 1 roku do 3 lat	54,5%

W 32,6% spośród zgromadzonych ogłoszeń pojawiła się informacja dotycząca pożądanego wykształcenia. Podmioty poszukujące pracowników relatywnie najczęściej oczekiwały wykształcenia **zasadniczego zawodowego**. Pracownicy z wykształceniem zasadniczym zawodowym i średnim technicznym byli poszukiwani przede wszystkim przez pracodawców rekrutujących za pośrednictwem powiatowego urzędu pracy. W ogłoszeniach dotyczących publikatorów wyraźnie częściej niż w przypadku PUP można było odnaleźć wymogi dotyczące posiadania wykształcenia średniego ogólnokształcącego, ukończonej szkoły średniej, także wykształcenia wyższego zawodowego.

Tabela 5. Wymagane wykształcenie

Wymagane wykształcenie	Struktura ofert z PUP [%; N=51]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=23]	Ogółem [%; N=74]
zasadnicze zawodowe	41,2%	13,0%	32,4%
średnie ogólnokształcące	11,8%	30,4%	17,6%
średnie techniczne	25,5%	0,0%	17,6%
wyższe magisterskie	11,8%	13,0%	12,2%
ukończona szkoła średnia - bez sprecyzowania	0,0%	17,4%	5,4%
ukończona szkoła podstawowa	5,9%	0,0%	4,1%
wyższe zawodowe (licencjat, tytuł inżyniera)	0,0%	13,0%	4,1%
w trakcie studiów	0,0%	8,7%	2,7%
nie jest wymagane	3,9%	0,0%	2,7%
wyższe - posiadanie stopnia naukowego (doktor i wyższe)	0,0%	4,3%	1,4%

Informacja na temat oczekiwanej znajomości języka lub języków obcych odnotowana została w przypadku 17,2% ogłoszeń o wolnych miejscach pracy (7,3% ogłoszeń z publikatorów i 36,4% ogłoszeń z PUP). Analiza ofert wykazała, że od kandydatów do pracy najczęściej oczekiwano znajomości języków ukraińskiego i angielskiego. W pozostałych ogłoszeniach pojawiły się wymogi w zakresie opanowania języków rosyjskiego, niemieckiego, francuskiego, włoskiego i arabskiego. Wymóg znajomości języka angielskiego zdecydowanie częściej pojawiał się w ogłoszeniach umieszczonych w publikatorach. Z kolei posługiwanie się językiem ukraińskim wyraźnie częściej oczekiwali pracownicy rekrutujący za pośrednictwem powiatowego urzędu pracy. W poniższej tabeli wartości procentowe nie sumują się do 100%. Wynika to z faktu, iż w 9 ogłoszeniach wskazano więcej niż jeden wymagany język obcy.

Tabela 6. Wymagane języki obce

Wymagana znajomość języka obcego	Struktura ofert z PUP [%; N=28]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=11]	Ogółem [%; N=39]
Język ukraiński	89,3%	0,0%	64,1%
Język angielski	21,4%	90,9%	41,0%
Język rosyjski	7,1%	0,0%	5,1%
Język francuski	0,0%	9,1%	2,6%
Język niemiecki	0,0%	9,1%	2,6%
Język włoski	0,0%	9,1%	2,6%
Język arabski	3,6%	0,0%	2,6%
Nie sprecyzowano	3,6%	0,0%	2,6%

*Nie sprecyzowano - pracodawca poszukiwał kogoś ze znajomością języka obcego, jednakże określił o jaki język chodzi

Zbadano również, jak w zgromadzonych ofertach pracy przedstawia się rozkład dotyczący uprawnień do kierowania pojazdami. 12,3% ogłoszeń zawierało informację o wymogu posiadania prawa jazdy (13,3% ogłoszeń z publikatorów i 10,4% ogłoszeń z PUP). W trakcie analizy materiału ustalono, że wśród najczęściej wymaganych kategorii znalazły się prawo jazdy kategorii B i B1 oraz kategorii B+E, C+E, D+E. Kategorie B, B1 były zdecydowanie najczęściej wskazywane w przypadku ogłoszeń pochodzących z obu analizowanych źródeł.

Tabela 7. Wymagana kategoria prawa jazdy

Wymagana kategoria prawa jazdy	Struktura ofert z PUP [%; N=8]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=20]	Ogółem [%; N=28]
Prawo jazdy kategorii B, B1	100,0%	80,0%	85,7%
Prawo jazdy kategorii B+E, C+E lub D+E	0,0%	15,0%	10,7%
Prawo jazdy kategorii C, C1	12,5%	0,0%	3,6%
Prawo jazdy kategorii D, D1	0,0%	5,0%	3,6%

W 5,7% ogłoszeń o wolnych miejscach pracy (4,0% ogłoszeń z publikatorów i 9,1% ogłoszeń z PUP) pojawiły się dane na temat wymaganych kwalifikacji i uprawnień zawodowych. W powiecie białobrzeskim do najczęściej wymaganych kwalifikacji zaliczyć należy uprawnienia do kierowania wózkiem widłowym; kwalifikacje do obsługi maszyn/urządzeń; kwalifikacje operatora koparki/ładowarki/spycharki oraz uprawnienia elektryczne. Ponadto, 14,1% ofert pracy (20,7% ogłoszeń z publikatorów i 2,6% ogłoszeń z PUP) zawierało informacje o innych wymaganiach stawianych kandydatom (m.in. licencje, kursy). Wymieniano tutaj najczęściej książeczkę sanitarno-epidemiologiczną.

Tabela 8. Inne wymagania

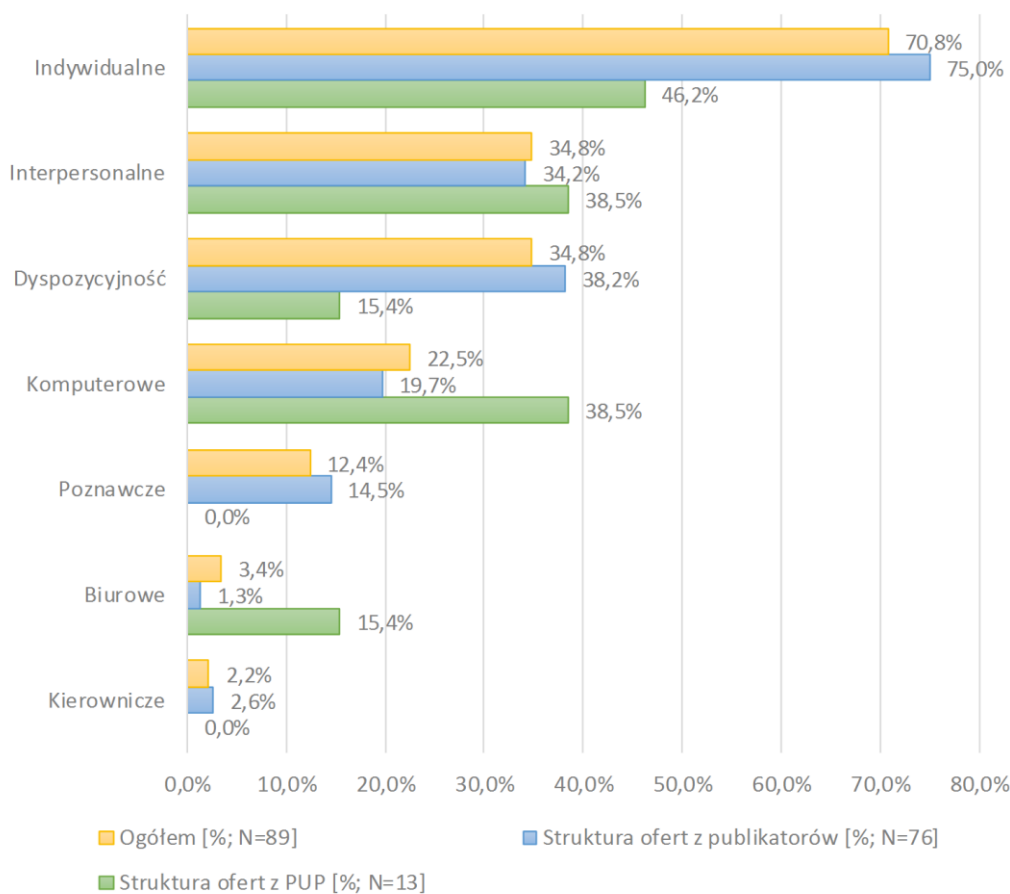
Wymagane/mile widziane kwalifikacje/uprawnienia zawodowe	Odsetek ofert [%]	Inne wymagania (wymagane/mile widziane licencje, ukończone kursy)	Odsetek ofert [%]
Do kierowania wózkiem widłowym	46,2%	Książeczka sanitarno-epidemiologiczna	96,9%
Do obsługi maszyn/urządzeń	30,8%	Czytanie rysunków technicznych	7,7%
Uprawnienia lekarza weterynarii	7,7%	Kurs obsługi kasy fiskalnej	3,1%
Operatora koparki/ładowarki/spycharki	7,7%	-	-
Elektryczne	7,7%	-	-

Zapotrzebowanie na kompetencje

Kompetencje w ostatnich latach zdecydowanie zyskały na znaczeniu. Podmioty poszukujące pracowników w powiecie białobrzeskim umieściły informację na temat oczekiwanych kompetencji w 39,2% ogłoszeń (50,7% ogłoszeń z publikatorów i 16,9% ogłoszeń z PUP). Od kandydatów oczekuje się przede wszystkim kompetencji indywidualnych, w skład których wchodzi m.in. zaangażowanie, dokładność, samodzielność, pozytywne nastawienie do pracy, czy odporność na stres. Pracodawcy poszukujący pracowników za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy oczekiwali przede wszystkim kompetencji indywidualnych, interpersonalnych i komputerowych. W ogłoszeniach pochodzących z publikatorów najczęściej wymieniano kompetencje indywidualne, dyspozycyjność oraz kompetencje interpersonalne.

Poszczególne kompetencje najważniejsze dla pracodawców, niezależnie od źródła pochodzenia oferty, to dyspozycyjność czasowa, zaangażowanie i pozytywne nastawienie do pracy.

Rysunek 3. Zapotrzebowanie na kompetencje

Pogłębiona analiza wymogów dotyczących dyspozycyjności ujawniła, że oczekiwano tutaj przede wszystkim dyspozycyjności czasowej związanej z elastycznością czasu pracy. Ze

względu na niewielką liczbę ogłoszeń zawierających powyższy wymóg w ofertach z powiatowego urzędu pracy (N=2), wyniki przedstawione zostały wyłącznie dla ogółu. W poniższej tabeli, wartości procentowe nie sumują się do 100%. Wynika to z faktu, iż w 1 ogłoszeniu wskazano więcej niż jedną formę wymaganej dyspozycyjności.

Tabela 9. Wymagana dyspozycyjność

Wymagana dyspozycyjność	Ogółem [%; N=31]
Czasowa – elastyczność czasu pracy	100,0%
Wyjazdowa – gotowość do wyjazdów służbowych	3,2%
Lokalizacyjna – gotowość do relokacji	0,0%

Oferowane warunki zatrudnienia

Analizą objęto także informacje najistotniejsze z punktu widzenia osób poszukujących pracy, dotyczące proponowanej formy zatrudnienia, wymiaru czasu pracy, wynagrodzenia i innych korzyści pozapłacowych. 57,3% ogłoszeń o wolnych miejscach pracy zawierało informację na temat oferowanej formy zatrudnienia (46,7% ogłoszeń z publikatorów i 77,9% ogłoszeń z PUP). 76,2% z nich dotyczyło zarobkowania na podstawie umowy o pracę. Propozycję umowy cywilno-prawnej (zlecenie, o dzieło) zidentyfikowano w 20% przypadków. Nie zidentyfikowano istotnych różnic, jeśli chodzi o źródło pochodzenia oferty.

Tabela 10. Proponowana forma zatrudnienia

Proponowana forma zatrudnienia	Struktura ofert z PUP [%; N=60]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=70]	Ogółem [%; N=130]
umowa o pracę bez określenia rodzaju	56,7%	62,9%	60,0%
umowa cywilno-prawna (o dzieło, zlecenie)	25,0%	15,7%	20,0%
umowa o pracę na czas określony	8,3%	7,1%	7,7%
umowa o pracę na czas nieokreślony	5,0%	2,9%	3,8%
umowa o pracę na okres próbny	5,0%	0,0%	2,3%
umowa o pracę tymczasową	0,0%	4,3%	2,3%
kontrakt	0,0%	1,4%	0,8%
umowa agencyjna	0,0%	1,4%	0,8%
inna	0,0%	4,3%	2,3%

Podmioty poszukujące pracowników proponowały zwykle zatrudnienie w wymiarze pełnego etatu. Oferty pracy w wymiarze części etatu stanowiły 21,6% ogółu. Należy także zaznaczyć, że jakakolwiek informacja na temat proponowanego wymiaru zatrudnienia dotyczyła 32,6% zgromadzonych ofert (22,7% ogłoszeń z publikatorów i 51,9% ogłoszeń z PUP). Ogłoszenia pochodzące z powiatowych urzędów pracy nieco częściej niż ogłoszenia z publikatorów dotyczyły pracy na część etatu.

Tabela 11. Proponowany wymiar zatrudnienia

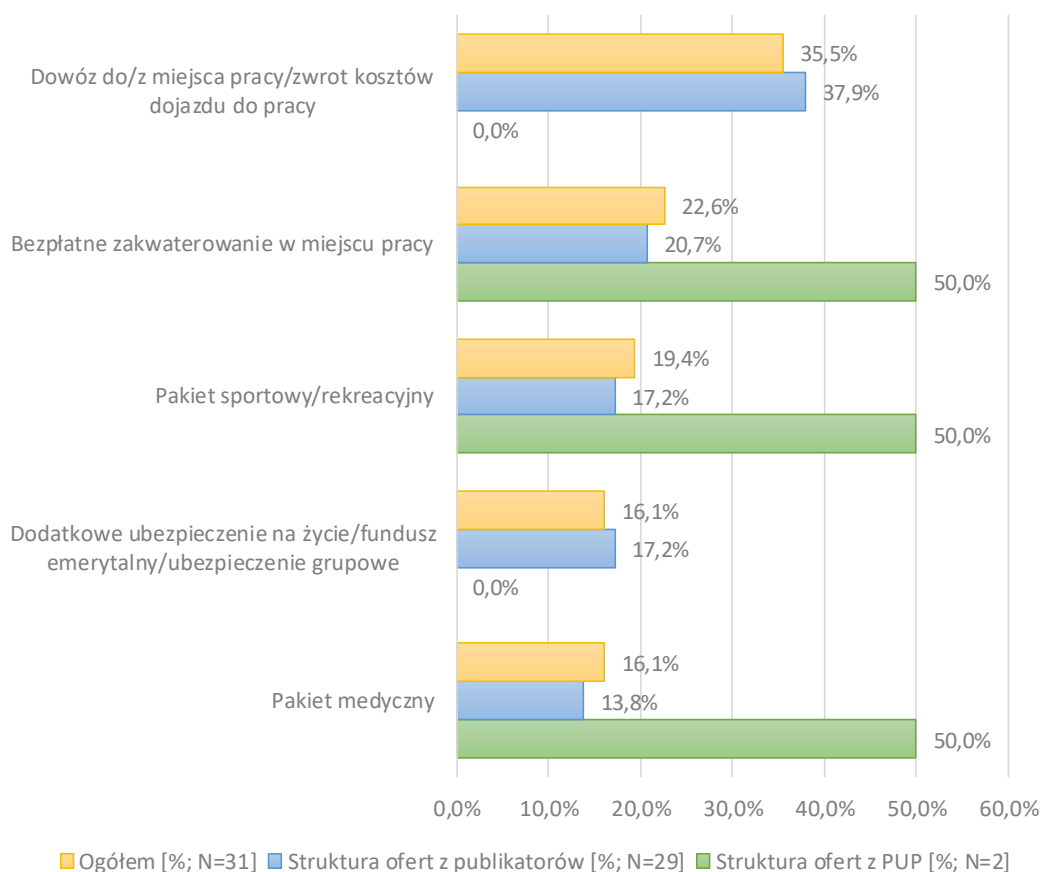
Proponowany wymiar zatrudnienia	Struktura ofert z PUP [%; N=40]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=34]	Ogółem [%; N=74]
Pełen etat	67,5%	85,3%	75,7%
Część etatu	32,5%	8,8%	21,6%
Inne	0,0%	5,9%	2,7%

W treści 42,3% ogłoszeń odnotowano kwotę proponowanego wynagrodzenia. Na podstawie zgromadzonych ofert ustalono kwotę średniego wynagrodzenia. W powiecie białobrzeskim

wyniosła ona 2047,39 złotych. Proponowane wynagrodzenie zamieszczone było w treści 98,7% ofert pochodzących z powiatowych urzędów pracy oraz 13,3% ofert zamieszczonych w publikatorach.

Pracodawcy coraz częściej korzystają z możliwości zapewnienia swoim pracownikom dodatkowych korzyści pozapłacowych. Zaliczyć można do nich m.in. pakiety medyczne i rekreacyjne, dofinansowanie szkoleń, dodatkowe ubezpieczenia i pakiety socjalne. W treści 13,7% zgromadzonych ogłoszeń (19,3% ogłoszeń z publikatorów i 2,6% ogłoszeń z PUP) pojawiły się informacje o dodatkowych korzyściach związanych z zatrudnieniem. Najczęściej oferowano: dowóz do/z miejsca pracy/zwrot kosztów dojazdu do pracy; bezpłatne zakwaterowanie w miejscu pracy; pakiet sportowy/rekreacyjny; pakiet medyczny oraz dodatkowe ubezpieczenia na życie/fundusz emerytalny/ubezpieczenie grupowe. Dodatkowe korzyści pozapłacowe zdecydowanie częściej oferowano w ogłoszeniach zamieszczanych w publikatorach.

Rysunek 4. Najczęściej proponowane korzyści pozapłacowe

Perspektywa ponadlokalna

Na tle pozostałych podregion radomski wyróżnia się zapotrzebowaniem na pracowników usług i sprzedawców. Najwięcej ogłoszeń w podregionie pochodziło od przedsiębiorstw przypisanych do sekcji handlu hurtowego i detalicznego, naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle.

Tabela 12. Perspektywa ponadlokalna

Podregion	Liczba ofert pracy objętych analizą	Sekcja z największym potencjałem zatrudnienia	Najbardziej poszukiwana grupa wielka zawodów
Warszawa	4542	budownictwo	pracownicy usług i sprzedawcy
Radomski	1916	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	pracownicy usług i sprzedawcy
Warszawski Wschodni	2365	przetwórstwo przemysłowe	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Warszawski Zachodni	4223	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	pracownicy usług i sprzedawcy
Ciechanowski	1719	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Płocki	1070	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Ostrołęcki	1433	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Siedlecki	1267	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy